

Modtaget via elektronisk post. Der tages forbehold for evt. fejl

Europaudvalget (2. samling)
(Alm. del - bilag 543)
indre marked
(Offentligt)

ERU, Alm. del - bilag 217 (Løbenr. 9388)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	3. april 2002

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grundnotat vedrørende forslag til direktiv om computer-implementerede opfindelsers patentering (patentering af software), KOM(2002) 92.

KOM (2002) 92 Forslag til direktiv om computer-implementerede opfinders patentering (patentering af software)

Resumé

Kommissionen har fremlagt et direktivforslag vedrørende harmonisering af reglerne for patentering af softwareopfindelser. Forslaget definerer bl.a., hvornår sådanne opfindelser kan patenteres.

I dag er det ikke muligt at patentere opfindelser, der alene udgør programmer for datamaskiner. Efter de gældende regler kan softwareopfindelser dog patenteres i det omfang, de opfylder de almindelige patenterbarhedskrav om nyhedsværdi, industriel anvendelse og opfindeshøjde.

Kommissionen mener, at der er behov for at harmonisere området, for at undgå en individuel udvikling i retstilstanden i de enkelte medlemslande, herunder en udvidelse af det patenterbare område.

Baggrund og indhold

Direktivforslaget fremsættes med hjemmel i Traktatens artikel 95 og kræver kvalificeret flertal efter metoden om fælles beslutningstagning for at kunne vedtages, jf. Traktatens artikel 251.

Direktivforslaget vedrører harmonisering af reglerne for patentering af softwareopfindelser. Direktivforslaget definerer, hvornår en softwareopfindelse kan patenteres.

Formålet med forslaget er at skabe en klar retstilstand i EU for, i hvilket omfang software kan patenteres, så der samtidig skabes et incitament til investering og innovation i den europæiske industri.

Software kan forenklet beskrives som edb-programmer, der indgår i næsten alt fra computere til kaffemaskiner og medicinsk udstyr. Patentering beskytter indehaveren mod andres kommercielle udnyttelse af hans opfindelse. En patentret giver til gengæld ikke

13. marts 2002

Sag EM 1998 1114

PVS/KEB

1.

indehaveren ret til at udnytte opfindelsen, hvis det er i strid med andre love og regler i samfundet.

Direktivforslaget opstiller følgende krav til en

softwareopfindelse, for at den kan patenteres:

- Opfindelsen skal være ny, kunne anvendes industrielt og have opfindeshøjde (dvs. at den skal adskille sig væsentligt fra den allerede kendte teknik i samfundet).
- Opfindelsen skal yde et teknisk bidrag til det eksisterende teknologiniveau. Det tekniske bidrag er defineret som forskellen mellem den ansøgte opfindelses patentkrav og det aktuelle tekniske niveau.

I forslaget er det fastsat, at der kan ansøges om patent på en softwareopfindelse, der enten er en programmeret computer eller lignende maskine (dvs. som et produkt) eller en proces, der udføres af maskinen. Som eksempel på et tilfælde, hvor software kan patenteres, kan nævnes et program med en ny funktion, som er indlæst i en computer.

Kommissionen har valgt at fravige Den Europæiske Patentorganisations praksis på dette område og indskrænke området for patentering af software. Efter direktivforslaget er det således ikke muligt at udforme sine patentkrav (dvs. den del af patentet, der fastlægger beskyttelsens omfang), så de vedrører softwaren i sig selv eller softwaren lagt på fx en disk.

Direktiverne om retlig beskyttelse af edb-programmer ved ophavsret, bestemmelser om halvlederes topografi samt varemærker berøres ikke af direktivforslaget.

Ligesom ved vedtagelsen af direktivforslaget om bioteknologiske opfinders patenterbarhed vil Kommissionen overvåge direktivforslagets indvirkning på innovation og konkurrence og aflægge en statusrapport til Europa-Parlamentet senest 3 år efter direktivets ikrafttræden.

• **Europa-Parlamentets holdning**

Direktivforslaget er sendt i høring i Europa-Parlamentet.

• **Nærheds- og proportionalitets princippet**

Kommissionen mener, at der er behov for at harmonisere reglerne for patentering af softwareopfindelser for at undgå en individuel udvikling i retstilstanden i de forskellige EU-lande, herunder en udvidelse af det patenterbare område.

Kommissionen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, fordi formålet ikke kan gennemføres på nationalt plan. Kommissionen mener endvidere, at de midler, der tages i brug, står i rimeligt forhold til målene.

Regeringen er umiddelbart enig heri.

• **Gældende dansk ret**

De forskrifter, som finder anvendelse på området for beskyttelse af software, er lov om ophavsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 706 af 29. september 1998. Herudover finder patentloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 926 af 22. september 2000, anvendelse.

Den danske patentlov er udformet i overensstemmelse med den Europæiske Patent Konvention (EPK), og det er derfor ikke muligt at patentere opfindelser, der alene udgør programmer for datamaskiner. Bestemmelsen er formuleret meget elastisk og fortolkningen af denne undtagelse betyder i praksis, at det er muligt at patentere software, hvis opfindelsen opfylder de almindelige betingelser for patentering. Hvis en softwareopfindelse anvendes til at løse et teknisk problem på en ny måde og væsentligt adskiller sig fra allerede kendte anvendelser, er der tale om en patenterbar opfindelse. Derimod kan software, som udelukkende bruges til f.eks. finansielle beregninger, ikke patenteres, fordi denne proces ikke anses som værende teknisk.

Software beskyttes udtrykkeligt i henhold til ophavsretslovens § 1, stk. 3. De elementer af softwaren, som er beskyttet af ophavsretten, er de elementer, som kan betegnes som kunstneriske eller litterære, og ikke den bagvedliggende idé. Patentretten beskytter derimod selve ideen, som har resulteret i en konkret opfindelse – og som er knyttet til anvendelsen. Med patentbeskyttelsen opnås ved registrering en rettighed, som afgrænser og definerer, hvad eneretten omfatter, mens ophavsretten opstår uden registrering.

• **Høring**

Direktivforslaget er sendt i høring blandt danske interessenter. Særskilt høringsnotat fremsendes hurtigst muligt efter høringens afslutning.

- **Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser**

Direktivforslaget kan eventuelt medføre en ændring af patentloven.

Forslaget forventes ikke at have statsfinansielle konsekvenser.

- **Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Direktivforslaget indebærer en indskrænkning af det patenterbare område, hvilket formodentlig vil medføre en begrænsning i antallet af patenter. Samtidigt kan en øget gennemsigtighed og forudsigelighed i patentreguleringen føre til en øget interesse for at patentere softwareopfindelser og dermed et større antal patenter. Samlet set anses den samfundsøkonomiske effekt derfor som være nde begrænset eller neutral i forhold til det nuværende niveau.

- **Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg**

Direktivforslaget har ikke tidligere været forelagt for Europaudvalget.